

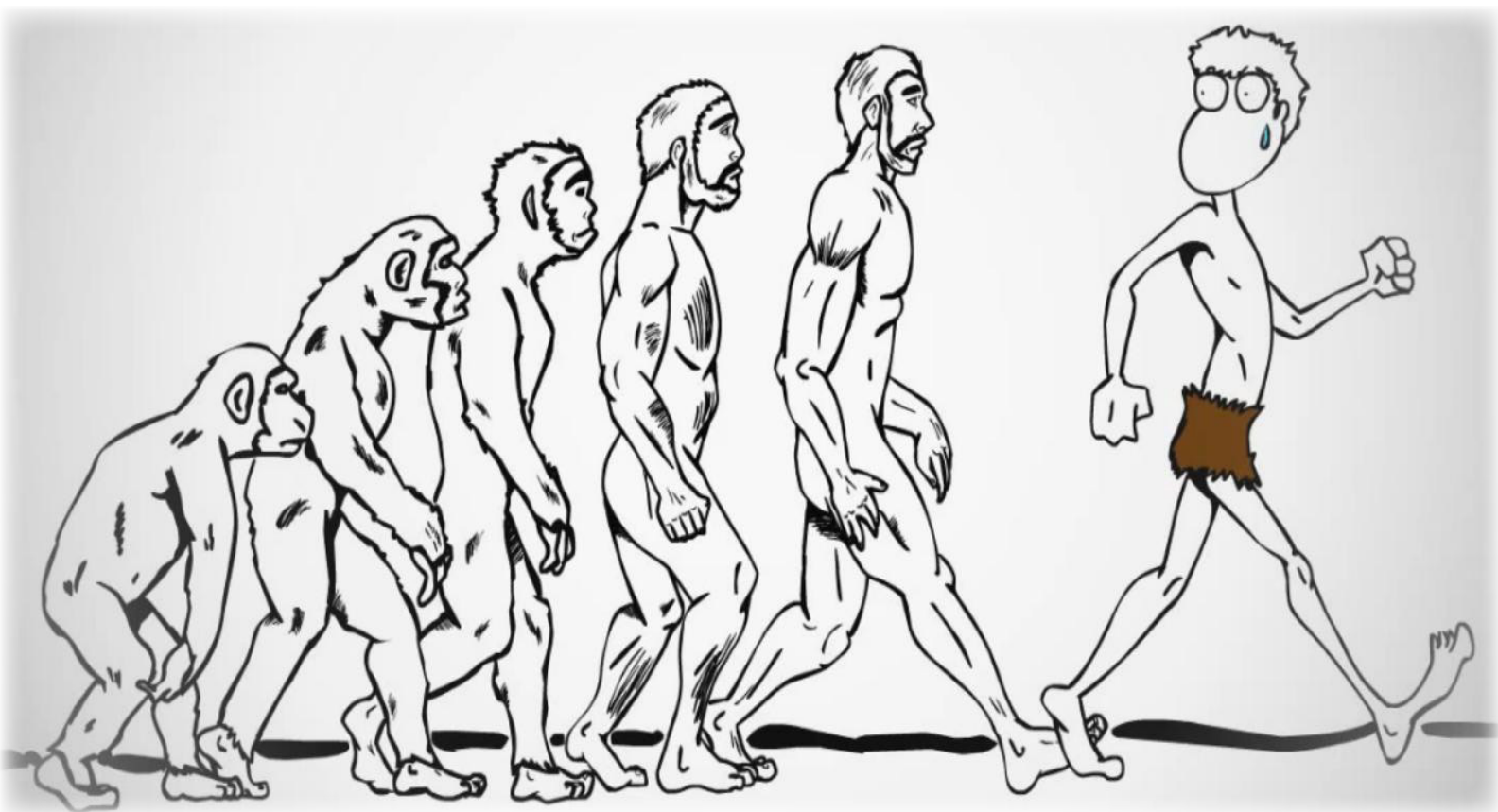

CRU-EVOLUCIÓ

Mira el món diferent!

Una aposta de ciutadania global
des de l'escola

ESO - causes

CAUSES de les DESIGUALTATS

Producers, els últims de la fila

OBJECTIUS

- o Conèixer les condicions de vida en què viuen persones de països empobrits.
- o Analitzar algunes causes i conseqüències de les transaccions comercials injustes.
- o Promoure propostes alternatives al comerç injust i potenciar el consum crític i responsable.

CONTINGUTS

- o Productors, intermediaris, consumidors.
- o Estudi de casos.
- o Anàlisi de causes i efectes.
- o Sensibilitat davant les situacions d'injustícia que es viuen al món.

DESENVOLUPAMENT

- o Dividirem la classe en 3 grups i els donarem a conèixer els textos annexats.
- o Repartirem els qüestionaris i deixarem un temps per a la reflexió i el debat en grup. Tot seguit, contestarem les preguntes amb els consensos arribats.
- o Posarem en comú les respostes compartint les particularitats de cada text.
- o El dinamitzador anirà interpel·lant els alumnes amb les dades complementàries que adjuntem.
- o Es poden anar alternant definicions de conceptes relatius al deute extern i al comerç internacional i el seu funcionament injust.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

- o Analitzar i valorar diferents realitats i sistemes d'organització social, política i econòmica passats i presents, per contribuir a la construcció d'una societat més justa, solidària i democràtica.
- o Comprendre la interrelació i interdependència dels agents, els fets i els fenòmens socials, per conèixer en un món global, complex, plural, desigual i en conflicte.
- o Desenvolupar un pensament crític i creatiu, analitzant els problemes socials rellevants i proposant solucions i alternatives a través del diàleg, l'empatia i la cooperació.
- o Identificar i rebutjar les situacions d'injustícia i discriminació, per raó de gènere, origen o creences, dins i fora del propi entorn, sensibilitzant-se al davant de les necessitats de les persones i grups més desfavorits i valorant la importància de formes de cooperació ciutadana, com l'associacionisme i el voluntariat.

TEXTOS PER A L'ACTIVITAT

"A la República Dominicana, on les plantacions sucreres cobreixen el 12% de la superfície conreada del país, les condicions en què viuen milers de talladors de canya són espantoses. Molts d'ells són immigrants del país veí, Haití. Viuen en complexos anomenats batays, prop dels camps de canya. Fins a set persones viuen en una caseta d'una sola peça sense aigua ni electricitat. La companyia estatal de sucre, la CEA, no proveeix els serveis sanitaris necessaris, per la qual cosa molts nens moren de malalties evitables. Malgrat les prescripcions governamentals, hi ha proves que es recluta mà d'obra per la força i que els treballadors no poden abandonar les plantacions. A causa de la seva manca d'organització interna, els talladors continuen en una posició feble".

"A Hondures, més de 4.000 treballadors van quedar-se sense feina el 1994, de la nit al dia, quan una infinitat de plantacions de plàtans van haver de tancar les seves portes. Aquests acomiadaments van ser una conseqüència directa de la nova política de la Unió Europea que preveu aranzels (pagament fronterer per entrar una mercaderia) per als plàtans que vénen de certs països. Això va fer que les exportacions d'Hondures caiguessin en un 90%. La nova reglamentació també va afectar molt al sector plataner d'altres països llatinoamericans, especialment els productors, els treballadors de les plantacions i els camperols. Això és típic del comerç dels plàtans on els productors depenen totalment dels negociants, i els treballadors no tenen cap dret".

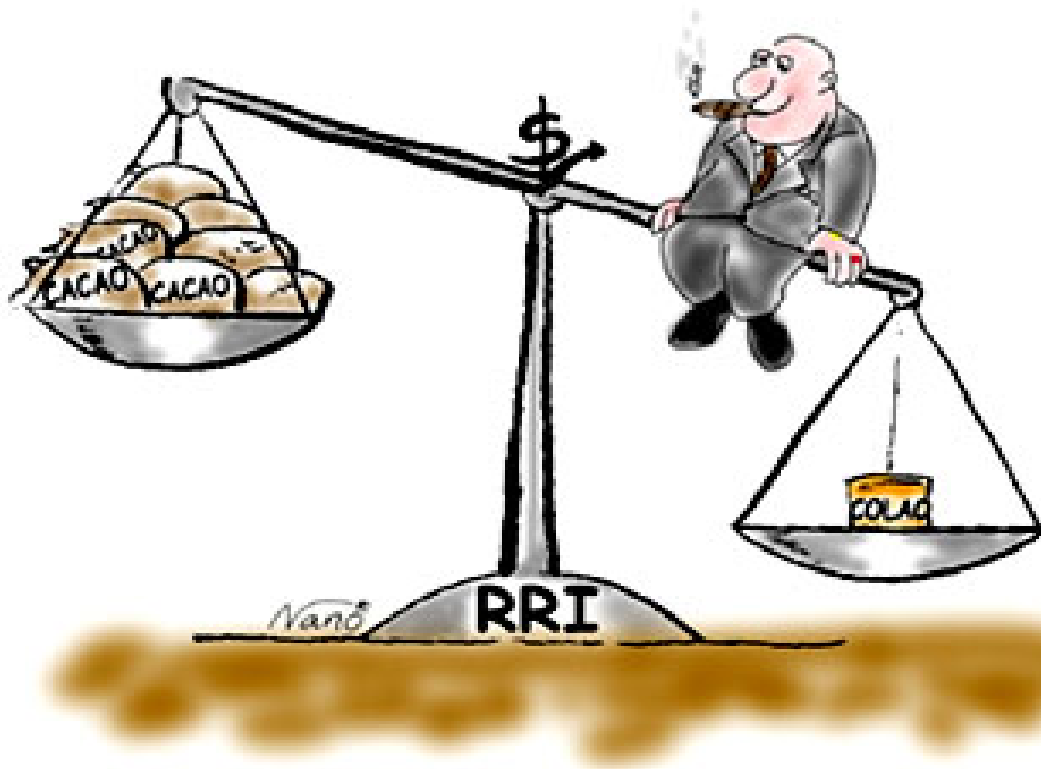
"A Malàisia, són sobretot les dones les que recullen el cacau, porten les panotxes als magatzems on les obren i treuen els grans blanquinosos. Després de deixar-los fermentar i assecar, els envasen en sacs de 40 kg que arrossegueu fins a la carretera principal, a un quilòmetre o més. El treball és pesat i perillós. Afecta les mans i l'esquena de les dones, que corren a més el perill de ser picades per insectes i serps. Atès que l'assistència mèdica és deficient (no hi ha antídots i la formació dels metges és insuficient), aquest perill pot comportar conseqüències greus per a la salut de les dones. Oficialment, els treballadors de les plantacions treballen 48 hores per setmana, però si no realitzen bé la tasca assignada, se'ls suspèn durant tres dies. Se'ls paga segons el pes dels grans produïts. Si no poden treballar, no reben cap remuneració i com viuen en els habitatges de les plantacions, perden la seva casa en perdre la feina. Els nens tenen poques possibilitats d'anar a l'escola i, de fet, més o menys la meitat dels que són majors de 12 anys treballen a la plantació per completar l'ingrés familiar".

Anuari de la European Fair Trade Association

PER A LA REFLEXIÓ...

- o Fes una llista de les condicions de vida que consideris injustes que puguis extreure del text.
- o Quins aspectes del comerç internacional et sembla que són els causants, directes o indirectes, d'aquestes injustícies?
- o Relaciona els textos amb el dibuix.
- o Creus que la relació que mostra la vinyeta condueix cap a una millora de l'economia universal per a tots i totes?
- o Quin paper juguen els propis governs dels països empobrits en el manteniment d'aquest comerç injust? I quin paper juga la UE?
- o Us suggereix això alguna idea per a l'aula, centre, família, ...?

RRI: Relació Real d'Intercanvi. Relaciona la diferència de preus del que un país exporta en relació al que importa. Els països que processen les matèries primes són els que obtenen RRI més favorables, i això els permet generar més riquesa, i per tant més benestar social.

PER SABER-NE MÉS...

El miracle de les cooperatives

Segons la llegenda, el ceibo és un arbre immortal del bosc tropical. És també una cooperativa (El Ceibo) de l'Alt Beni, una regió d'unes 250.000 hectàrees a la part boliviana de la conca amazònica. La cooperativa es va fundar per trencar el monopoli de transport i comerç dels intermediaris, o sigui perquè els productors poguessin controlar tant la producció com la transformació i la comercialització del cacau. En poc temps, els socis van construir un magatzem i una instal·lació d'assecat abans d'edificar, uns anys després, una senzilla fàbrica per fer la xocolata. Va ser la primera vegada que uns productors transformaven ells mateixos la seva producció. Actualment, produeixen cacau en pols, mantega de cacau i xocolata. El 1987, El Ceibo va començar a convertir bona part de la seva producció al cultiu orgànic i, des de 1988, ven cacau certificat orgànic. Avui en dia, més o menys el 80% dels 700 socis de 36 cooperatives produeixen cacau biològic.

Entre 1994 i 1995 les organitzacions de comerç just van pagar a El Ceibo una mitjana de 1.850\$ (dòlars americans) per cada tona de producte en lloc dels 1.000\$ que marcava el preu del mercat mundial. Què fa El Ceibo amb els beneficis?

- Subsidi per a les matrícules i pensions escolars.
- Assegurança de malaltia i accident per a tots els socis.
- Compra de camions i inversió a la fàbrica de transformació per a trencar la dependència dels intermediaris.
- Administració de diverses cooperatives de consum, on es venen tot tipus d'articles a preus justos.
- Explotació d'un viver d'arbres de cacau i investigació de nous mètodes de cultiu.
- Porta a terme programes de diversificació per reduir la seva dependència dels ingressos obtinguts de l'exportació del cacau.

Amb el suport de

Cru-Evolució - Fundació PROIDE

Sant Joan de La Salle, 42 08022 Barcelona. Telèfon 932.377.180.
www.cruevolucio.fundacioproide.org / proide@fundacioproide.org